

Шарий Григорій Іванович,
доктор економічних наук, професор
Шарий Іван Григорович,
здобувач, Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»

ПОТЕНЦІАЛ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ, РИЗИКИ І ШЛЯХИ РОЗВИТКУ.

Аналіз можливих ринкових ніш в глобальній органічній торгівлі, вказує на потенційно-високі можливості розвитку екологічно-чистого сільськогосподарського виробництва в Україні, на принципах органічного виробництва.

Експортні операції органічної продукції у країни ЄС, США, Канаду, Японію і Швейцарію, вимагають врахування особливої державної сертифікації і дотримання стандартів, наприклад приватного стандарту асоціації BiOSuisse (Швейцарія).

Українську продукцію тільки підприємство ПП «Агроєкологія» продає як органічну, в 28 країн світу.

Органічні продукти (organic food), повинні вироблятися з мінімальною кількістю токсичних речовин (хімічних продуктів) та синтетичних мінеральних добрив.

Але ПП «Агроєкологія» не використовує указані речовини починаючи з 1975 року, і є унікальним підприємством у світі, завдяки інноваціям Героя України Семена Антонця та його нащадків, – дочки Антонини Антонєць.

Законодавство України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва...» надто ліберальне і передбачає можливість дворічного переходу від традиційного до органічного землеробства.

На нашу думку, це інституційна помилка.

У світі охоплено органічним землеробством 28 млн.га. Так, у Європі в деяких країнах під органічним землеробством зайнято до 22 відсотків земель, то в Україні ми зупинилися в межах 0,6-0,8%, або біля 300 тис.га. Навіть у Польщі 661 тис.га. Адже освоєність органічних технологій потребує додаткових затрат і невіддільних поліпшень, втрат прибутковості.

Але орендодавців, це турбує мало, вони просто при першій нагоді виходять із договірних відносин і наvertsають оздоровлену землю до традиційного господарювання отримуючи надприбутки і споживаючи відновлену природню родючість.

Так ПП «Агроєкологія» понесла втрачену вигоду на оздоровлення земель

і освоєння унікальних технологій до 100 тис.грн. на 1 га.

Селяни забираючи паї жодним чином не компенсують невіддільні поліпшення і гублять напрацьоване десятиліттями.

Пропонується прийняти декілька кардинальних правових норм, щодо:

- заборон на особливо токсичні хімічні сполуки;
- імплементувати стандарти ЄС при стандартизації, як традиційної, так і органічної продукції;
- освоєні землі органічного землеробства після 8 років, заборонити повертати в попередній стан традиційного землеробства;
- ввести інвайроментальні економічні нормативи, санкцій і стимулів та компенсацій виробникам невіддільних поліпшень в результаті землекористування;
- імплементувати нормативи ЄС, щодо якісних характеристик стану ґрунту, та наявності синтетичних хімічних сполук, рухомих форм, що забруднюють навколишнє середовище.

В Україні указані заходи піднесуть органічне землеробство і виробництво сільськогосподарської продукції на рівень сучасних актуалітетів і зміцнить позиції на міжнародному ринку.

Список використаних джерел:

1. Галашевський С., Мандюк О. і інші. / Дослідження органічного ринку України 2019-2020рр. // <https://organicinfo.ua>
2. Бірта Г.О., бурчу Ю.Г., Флока Л.В., Горячова О.О., Ткаченко А.С. / Еко та ГМО продукти. Навчальний посібник. 2020. – 265 с. ISBN.
3. Шарий Г., Тимошевський В., Максименко О. Охорона ґрунтів: екологічна рента, як стимул органічного землеробства // Економіка АПК. №10, 2019.
4. Органічне землеробство: з досвіду ПП «Агроекологія» Шишацького району Полтавської області / С.С. Антонець, А.С. Антонець, В.М. Писаренко та ін. // Полтава: РВВ ПДАА, 2010. 200 с.
5. Шарий Г.І., Тимошевський В.В., Фосак С.А. Агроекологічні перспективи – не загубити надбане. // Землевпорядний вісник. 2018. №5. С.25-29.